

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ved
Povl Frederik Barfods
Jordefærd
20. Juni 1896.

Ved

Povl Frederik Barfods

Jordefærd

i Frederiksberg Kirke og på Frederiksberg Kirkegård

den 20de Juni 1896.

Født i Lyngby Præstegård ved Grenå den 7de April 1811.

Gift med Emilie Birkedal i Fuglebjerg Kirke den 11te
September 1841.

Død på Lykkesholmsvej 16, Stuen, den 15de Juni 1896.

Trykt som Manuskript for Slægt og Venner
af hans Søn Frederik.

Sov sødt, Barnlille!
Lig rolig og stille!
Så sødelig sov
Som Fuglen i Skov,
Som Blomslerne blunde i Enge!
Gud Fader har sagt:
Står, Engle! på Vagt,
Hvor mine de siná er i Senge!

Gudsfigrene grande
Slog Kors for Din Pande,
Guds enbárnes Røst
Slog Kors for Dit Bryst,
Thi kan ingen Djævel Dig skade;
Nu kan i Din Dáb
Med Salighedsháb
Din Sjæl og Dit Hjærte Du bade!

Sov sødt, Barnlille!
Lig rolig og stille,
Og nyn på det Navn
Med Nåden i Favn,
Al Jorden til Salighed givet!
Syng: Jesus er min,
Så favr og fin,
Min Jesus er Lyset og Livel!

Ved

Frederik Barfods Båre.

„Ikke Herre være, men Herre tjene!“ Med dette Ord, der er gammelt i Folkemunde, vil jeg gjerne begynde, når jeg i Dag skal tale ved Frederik Barfods Båre. Thi jeg er vis paa, at det er en passende Indskrift over hans Liv. Den Tid, da han drømte sin Ungdomsdrøm og gjorde sin egentlige Manddomsgjerning, var i mange Måder en Tid med Gjæring og Grøde, med Kamp og nye Tankers Gjennembrud. Og han tog levende Del i alt dette. Det tog hans Hjærte og fyldte hans Sind, og han var med i de forreste Rækker. Men han vilde ikke være Herre. Han ønskede sig ikke nogen Magtsstilling, hverken for Sagens Skyld eller for hans egen. Hvad Sagen angik, da behøvede den det ikke; thi han troede paa dens egen Ypperlighed, der nok skulde, når den blev tjent med Troskab, med Guds Hjælp sejre i sin Tid. Og end mindre ønskede han det for sin egen Skyld; thi jeg tør nok sige, at den Sag, han tjente, fyldte ham således, at han kunde glemme sig selv derunder. — Og det er vel, når alt kommer til alt, deri det består at kunne tjene ret, at Sagen bliver så stor for os, at vi taar os selv af Syne, glemme os selv over det høje Ærinde, i hvilket vi gå.

Jeg skal ikke forsøge på at give nogen Bedømmelse af hans Betydning for det Folkeliv, han varmt og rørigt levede med i, eller af hans Betydning som Historiker eller i Videnskaben. Men når, som naturligt er, Dommen over Værdien af de Tanker, han levede for, og det Arbejde, han ydede, har

lydt forskjelligt, både før og nu ved hans Bortgang, så tror jeg, at der er noget, der ikke må glemmes, om vi ville dømme ret. De Hovedtanker, for hvilke Frederik Barfod levede og arbejdede, ere sikkert Livsværdier af den Slags, som nok holde Tidens Ildprøve ud, om vi end må indrømme, at de Former, hvorunder disse Tanker virkelig gjøres, kunne og må veksle og forandres i Tidernes Løb. Jeg behøver kun at nævne Ord som Frihed — Danmark — Norden — Fædrelandskjærlighed — og Menneskeværd for at forklare, hvad jeg mener, og pege på, hvad der gav hans Gjerning sit Indhold. Han tjente ~~da disse Tanker~~ således, som hans Tids Krav var, og som de fyldte så mange af de ypperste i den Slægt, til hvilken han i sin Ungdom og Manddom hørte. Og dermed bar han sin Sten til Opyggelsen af det Folkeliv, der voxede frem.

Men få eller ingen af dem, der vare med i Arbejdet, og med hvem han delte Kampens Kår, Nederlagets Skuffelser og Sejrens Glæde, stod mere bestemt og afgjørende som den, der blot vilde tjene. Og så tjente han da, med sit varme Ord, med sin flittige Pen, med sit ærlige Hjærte, med sin uopslidelige Trofasthed. Det var hans Ære, det var hans Adelskab, at han måtte få Lov til at være en sådan tro Tjener for de høje Magter. Anden Ærgjerrighed vilde han ikke give Rum; anden Løn forlangte han ikke. Han skriver selv, at han bad Gud om, at han aldrig måtte lade sig friste til at tage derimod. „hvis man nogen Sinde skulde byde ham en Stilling, en Gunst, en Lovtale eller hvilket som helst andet, hvortil ikke han, men en anden var mest værdig.“ Og han søger til: „Jeg takker Gud for alle Hans Velgjerninger, men ikke mindst, fordi Han lod mig blive i Fattigdom og i

en ydmyg og ubemærket Stilling, og derved, så vidt muligt, friede mig for Overmodets Fristelser.“ — Jeg tror, at den Følelse, der taler gennem disse Ytringer, har fulgt ham fra hans Ungdom, men er bleven stærkere med Åarene og til sidst den rådende i hans Liv.

Men det er ikke blot som den trofaste Tjener for de nævnte åndelige Strømninger, der gik gennem hans Tid og Folk, vi ville mindes ham og ære hans Minde. Hvad der gav et særegent Præg over hele hans Liv og dels Arbejde, det var hans Kristentro. Den blev ham det ypperste og højeste. Alle Verdens Kranse, ja, alle hans kjæres Kjærlighed, — „det er dog ikke derom, det gjælder“, skriver han. „Men måtte Du, min Gud og Fader! indskrive mit Navn i Din Livsens Bog, om end kun i en lille Krog af en Bladrand!“ Det var dette, der blev Ledestjernen for hans Livs Stræben. Det var dette, der gav Ansvarsfølelsen i hans Gjerning den rette Vægt. Når han sad i de stille Timer og arbejdede, lige til sin høje Alderdom, med den Pen, der vel var en af de flittigste i Danmark, så høre vi ham bede: „Herre! Du har givet mig denne Pen, — hjælp mig nu ogsaa til at bruge den rettelig! Jeg vil intet skrive med den, som ikke det uskyldigste Barn kan læse uden Skade!“ — Og det var hans Kristentro, der mere end noget andet holdt hans Sind ungt og friskt lige til hans høje Alderdom. Han drak af de Kilder, der springe på de evige Bjerge.

Og derfor var han, trods Kampe og Sorger, trods Savn og Skuffelser, en lykkelig Mand; — lykkelig ved sit Arbejde, i hvilket han stod som en flittig og ærlig Svend; — lykkelig ved sit Liv, lige fra de lyse og rige Ungdomsdage til den høje Alderdom; — lykkelig i sit Hjem sammen med

sine kjære, Børn og Børnebørn, og frem for alle sin Hustru, sin elskede Ungdomsbrud, hun, der delte Livet med ham gennem snart to Menneskealdre og nu sidder ene tilbage med de rige Minde og det dybe Savn og venter på Guds Time og på Gjensynsglæden! — Men først og sidst var han lykkelig ved at føle sig hjemme i Guds Menighed. „Gud ske Lov! jeg er ikke bange for Vorherre!“ det blev et af de sidste Ord, han talte, før han sidste Gang løflede sin Hånd og velsignede sine kjære. — Og så for han da hjem med Fred til den Herre og Frelser, hvem han gav sit ærlige Hjertes Tro.

Velsignet være hans Minde i hans Hjem og i hans Folk og i Guds Menighed!

Amen!

V. J. Hoff.

Jeg lever — og ved hvor længe fuldtrøst:
Jeg lever, til Herren mig kalder;
Jeg lever og venter den kaldende Røst, —
Jeg lever som Gjæsten paa fremmed Kyst,
Til Faderen Barnet hjemkalder!

Jeg dør, — og jeg ved, hvad Time det sker:
Det sker i Beskikkelsesslunden;
Jeg dør, når mit Øje Fuldendelsen ser,
Jeg dør, når ej Døden mig truer mer,
Men Kilden til Livet er funden!

Jeg rejser — og ved, hvor Rejsen går hen:
Den går til Guds evige Rige;

Jeg rejser til Åndernes Fader og Ven,
 Til Landet, hvor aldrig med Sorg igjen
 Fra Sjælene Sjælene vige!

Jeg lever et saligt Liv alt i Gud,
 Jeg dør kun for evigt at leve,
 Jeg rejser med Glædens det evige Bud; —
 Hvi ander jeg ikke den Glæde ud
 Hver Stund, jeg i Verden mon leve!

Ved

min elskede Faders Båre.

Vor Herres Jesu Kristi Nåde, Gud Faders
 Kjærlighed og Helligåndens Samtund være med
 os alle! Amen!

„Synger Herren en ny Sang, Hans Lov-
 sang i de helliges Menighed!“

Således synger Salmisten i den 149de Salme.
 Og således sige vi Børn i denne Stund. Vi have
 sunget Lovsange for Herren igjennem mange År,
 takket den Herre, som har været god imod os og
 har bevaret vort gamle Hjem, vort Barndomshjem,
 så længe, har bevaret vor Fader og vor Moder for
 os, til de nåede langt ud over Støvets År, ja endog
 ud over de 8 Gange 10. Men nu synger vi en ny
 Sang, en ny Lovsang for Herren, takke Gud, fordi
 Han har kaldt vor kjære Fader hjem til sig i en
 god Alderdom, kaldt ham hjem i levende og sikker
 Tro på Syndernes Forladelse, Kjødets Opstandelse

og det evige Liv, kaldt ham hjem så mildt og stille, så tyst og fredeligt, så at det blev Sandhed paa ham, hvad der står i Salmen:

„Som Sol går ned bag Lunden
I Havet lyschlåt,
I Sommeraftenstunden,
Mens Fugle kvidre småt,
Så går den Sjæl til Hvile,
I Færd med sødt at smile.
Som føler: i sit Ord
Hos os Vorherre bor!“

Ja, „Han gik hjem, som Sol i Høst går ned“, og derfor ville vi synge Herren en ny Sang, Hans Lovsang i de helliges Menighed!

Hvor må vi Børn dog ikke sige: Det er et forunderligt rent og skjønt Liv, der nu er afsluttet! Fader drev det ikke vidt i jordisk Magt og Herlighed, blev ikke overvældet med jordiske Æresbevisninger og blev ved at være en på jordisk Gods fattig Mand til sin Død. Men han ejede et Rigdomsvæld af Kjærlighed, og med utrættelig Flid arbejdede han for Hustru og Børn og for alt, hvad der var ædelt og godt. Han kom tidligt til at se gammel ud, og vi Børn kunne vel kun huske ham som den grå- og senere hvidhårede Mand; men han bevarede sit Ungdomssind til det sidste og var bestandig tro mod sin Ungdoms Idealer. Og han var en fuldtud trofast, sanddru og ærlig Mand, der ikke kjendte til Krogveje. Og det har været os en stor Glæde i disse Dage at se, at alt, hvad der har stået at læse om Fader i Anledning af hans Død, har været venligt og anerkjendende. Man har kunnet være endog meget uenig med ham i mange Ting; men man har ikke ytret nogen

Tvivl om hans ærlige, trofaste danske Sind, og at han kjæmpede med åben Pande for, hvad han for Alvor troede.

Når vi Børn se tilbage på den lange Tid, vi fik Lov til at beholde vor Fader iblandt os, så dukker det ene Minde frem efter det andet, snart et lyst og snart et mørkt — thi „Sorrig og Glæde de vandre til Hobe“ i ethvert Menneskeliv, og således har det også været i Faders —; men alle disse Minder ere velsignede Minder, fordi de alle vidne om den store og dybe Kjærlighed, som var vort Barndomshjems Rigdom. Disse mange Minder skal jeg dog ikke drage frem her; de tilhøre os Børn, og vi ville aldrig miste dem. Men, hver Gang vi fordybe os i Minderne, så solde vi vore Hænder og takke Gud for den Fader og Moder, Han har givet os, og for det Hjem, de fik Lov at danne for os. Og så nynne vi som så ofte før:

„Hvor der er yndigt i Hjemmets Ro,
Hvor Far og Mor er de to, som råder,
Hvor Kjærligheden har slået Bo,
Så hver en Gjerning af dem os båder,
Hvor Faderblikket og Modersmilet,
Hvor Modersmilet og Faderblikket
Er Kjærlighed!“

Og så bede vi Gud om, at vi selv må få Nade til dog i noget Mål at skabe et lignende Hjem for vore Børn.

Men der var navnlig to Kræfter, som levede og virkede i vor kjære Fader: en glødende Fædrelandskjærlighed og en levende Tro på Gud.

Faders offentlige Virksomhed både i Tale og i Skrift ligger åben for alle, og det tilkommer ikke

os Børn at bedømme den. Men det tør vi sige, at, hvad han virkede, og hvad han vilde, det udsprang af hans Kjærlighed til Fædrelandet, til gamle Danmark, og til det „Norden“, der for ham stod som det større Fædreland. Egentlig Politiker var han vist næppe; dertil lod han sig for meget lede af sit rige og varme Hjærte; og han kunde aldrig helt slutte sig til noget af de politiske Partier. Men han var altid at finde der, hvor han troede at se Kjærligheden ytre sig mest levende og virksom. Derfor glædede han sig så inderligt over Forsvarssagens Udvikling, også igjennem den frivillige Selvbeskatning. Og derfor vare hans Tanker stadig hos vore fraskilte sønderjydske Brødre og Søstre, og hans stadige og inderlige Bøn til Gud den, at atter det skilte måtte bøje sig sammen og worde et under vort gamle Dannebrog. Og iblandt hans kjæreste Klenodier var den Ring, med en hvilende Løve ved Foden af Dannebrog, som han i 1854 fik af sønderjydske Mænd og Kvinder til Tak for hans „Fortællinger af Fædrelandets Historie“, og som han bar til sin Død.

Men, hvad vi Børn navnlig mindes med Glæde og trænge til at vidne om i denne Stund, det er hans barnlige Tro på Gud og hans inderlige Kjærlighed til Frelseren. Vi kjende kun Fader som den troende Kristen. Men han har selv ofte fortalt os, at han i sin Ungdom var vantro; han var vel aldrig helt uden Tro på Gud; men han følte ingen Trang til en Frelser. Det var hans Hustru, der lærte ham at bøje Knæ i Jesu Navn; det var hans Hustru, vor gamle velsignede Moder, der førte ham til Korset på Golgatha. Men, da han først en Gang havde fundet Ham, der er Tolderes og Synderes Ven, så slap han Ham aldrig mere, så var det hans stadige Bekjendelse, at han ikke vilde vide sig noget til Glæde her

eller Salighed hist uden Jesus Kristus og Ham korsfæstet og opstanden; og så var det Faders og Moders fælles daglige og inderlige Bøn, at alle deres Børn og Børnebørn måtte finde den samme Glæde, den samme Salighed som de selv havde fundet paa Skammelen ved Jesu Fødder. Og det var forunderligt gribende at deltage i Faders og Moders Aftenandagt, at se den hvidhårede Olding på Barnevis folde sine Hænder og høre ham bekende Troen, bede Fadervor og så bede for sig selv og sin Hustru, for Børn, Svigerbørn og Børnebørn, for Folk og Fædreland, for troende og vantro, at også disse sidste måtte nå hen til Sandhedens Kildevæld, og så ende med de Ord: „Ja, kjære Gud og Fader! tag os alle i din nådige Varetægt! og giv os alle for din Søns, vor Frelasers, Jesu Kristi Skyld ved den Helligånds Hjælp Fred i vore Hjærter og Fred i vore Tanker, det evige Livs Gryning allerede her nede, og dets Fuldkommelse histoppe bag Død og Grav!“ Også på sin Sotteseng bad han således hver Aften, indtil Mælet og Kræfterne svigtede ham.

Ja, Gud ske Lov, at vi Børn kunne vidne, at vor gamle Fader og Moder skylde vi det bedste, vi eje: Kjærligheden til det jordiske og Kjærligheden til det himmelske Fædreland, at de kun have lært os, hvad der er godt og skønt, og at, hvis vi ere noget godt i Guds Øjne, så er det, fordi de stadig have håret os på Bønnens Arme op til Gud! Gud vel-signe dem for alt, hvad de have været for os! Og så bede vi: Kjære himmelske Fader! lys Du Din Fred over vor kjære gamle Faders Støv, vær Du hans Sjæl naadig for vor Herres Jesu Kristi Skyld, og fyld Du hans Hjærte med Evighedsglæden for Dit Åsyn! Og trøst og styrk da vor kjære gamle Moder i Sorgens og Savnets Dage, og, når hendes Time kommer, så kald Du også hende mildt og

stille, tyst og fredeligt hjem til Dig! Så ville vi
 atter synge Dig en ny Sang. Din Lovsang i de
 helliges Menighed!

Amen!

Fr. Birkedal-Barfod.

Som Dug på slagne Enge
 Så falder Livets Ort
 På Kristnes Soltesenge;
 I Sky da Håbet gror.
 Og Trøsten over Døden
 Deraf er Førstegrøden;
 Forsvunden er derved
 Al Dødens Bitterhed.

Som Sol går ned bag Lunden
 I Havet lyseblå
 I Sommeraftenstunden,
 Mens Fugle kvidre småt, —
 Så går den Sjæl til Hvile.
 I Færd med sødt at smile,
 Som føler: i sit Ord
 Hos os Vorherre bor!

Som let vort Legem gyser
 I Sommermorgengry,
 Mens Morgenstjernen lyser
 Og lover Dag på ny,
 Mens Sommerdagen gryer
 I hvide Morgenskyer, —
 Så er med Livets Lys
 Vort sidste Kuldegys.

Da Kisten blev udbåren af Kirken, blev der sunget:

Dejlig er Jorden,
Prægtig er Guds Himmel,
Skjøn er Sjælenes Pilgrimsgang;
Gjennem de favre
Riger på Jorden
Gå vi til Paradis med Sang!

Tider skal komme,
Tider skal henrulle,
Slægt skal følge Slægters Gang;
Aldrig forstummer
Tonen fra Himlen
I Sjælens glade Pilgrimssang!

Englene sang den
Først for Markens Hyrder;
Skjönt fra Sjæl til Sjæl det lød:
Fred over Jorden!
Menneske! fryd Dig!
Os er en evig Frelser fød!

Ude ved Graven paa Frederiksberg gamle Kirkegård, i det Gravsted, hvor tidligere hans Svigermoder, hans yngste Datter og to af hans Sønesønner vare jordede, blev hans Støv ned-sænket, og hans Søn Pastor Fr. Birkedal-Barfod foretog da Jordpåkastelsen med de Ord:

„Og lad os så ved Faders Grav samle os om den Tro, hvorpå vor kjære Fader var døbt, og i hvilken han levede og døde, idet vi sige af Hjærtet: Vi forsage Djævelen og alle hans Gjerninger

og alt hans Væsen! Og vi tro på Gud Fader, den almægtige, Himmels og Jordens Skaber! og på Jesus Kristus, Hans enbårne Søn, Vor Herre, undfangen af Helligånden, født af Jomfru Marie, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaren til Dødsriget, på den tredie Dag opstanden fra de døde, opfaren til Himmels, siddende hos den almægtige Gud Faders højre Hånd, kommende derfra igjen at dømme levende og døde! og på Helligånden, den hellige almindelige Kirke, de helliges Samfund, Syndernes Forladelse, Kjødets Opstandelse og det evige Liv! — Og med disse Ord ville vi da indvie hans Støv til Opstandelsen:

Af Jord er Du kommen!
Til Jord skal Du blive!
Men af Jorden skal Du igjen opstå!

Fader vor, Du, som er i Himlene! Helliget worde Dit Navn! komme Dit Rige! og ske Din Vilje! som i Himmelen så og på Jorden! Giv os i Dag vort daglige Brød! og forlad os vor Skyld, som vi og forlade vore Skyldnere! og led os ikke ind i Fristelse! men frels os fra det onde! Thi Riget er Dit og Magten og Æren i Evighed! Amen!

Herren være med Eder! — Herren velsigne Dig og bevare Dig! Herren lade sit Ansigt lyse over Dig og være Dig nådig! Herren løfte sit Åsyn paa Dig og give Dig Fred! — Amen! I Jesu velsignede Navn! Amen!

Krist stod op af Døde
I Påskemorgenrøde!
Thi synger lydt og sjæleglad

Hans Menighed i allen Stad:
Ære være Gud i det høje!

Krist stod op af Døde,
Afsønet er vor Brøde!
Thi synger lydt og sjæleglad
Hans Menighed i allen Stad:
Ære være Gud i det høje!

Krist stod op af Døde,
I Himlén vi Ham møde!
Thi synger lydt og sjæleglad
Hans Menighed i allen Stad:
Ære være Gud i det høje!
